

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.12.20.
COM(2010) 794 végleges

2010/0380 (COD)

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a
883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló
987/2009/EK rendelet módosításáról**

(EGT- és Svájc vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

E javaslat célja a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet naprakésszé tétele annak érdekében, hogy tükrözzék a tagállamok nemzeti szociális biztonsági rendszereikre vonatkozó jogszabályainak változásait, és lépést tartsanak a társadalmi valóságban bekövetkező, a szociális biztonsági rendszerek koordinálását érintő változásokkal.

E javaslat tartalmazza továbbá a szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó igazgatási bizottság (a továbbiakban: igazgatási bizottság) javaslatait, melyek célja a 883/2004/EK rendelet 72. cikke f) pontjának megfelelően a közösségi vívmányok javítása és korszerűsítése.

Az e javaslatban szereplő módosítások célja a jogbiztonság garantálása az érdekelt felek számára.

Háttér-információk

A javaslat a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet rendszeres frissítésére irányul. Célja a tagállami szociális biztonsági rendszerek megfelelő uniós koordinálásának biztosítása. Tükrözi a tagállami szinten bekövetkezett jogszabályi változásokat, és felméri a határokon átnyúló mobilitás terén a közelmúltban bekövetkezett és a szociális biztonsági rendszerek koordinálását érintő fejleváltozásokat.

Meglévő rendelkezések a javaslat által érintett területen

A meglévő rendelkezéseket a (legutóbb a 988/2009/EK rendelettel módosított) 883/2004/EK rendelet és a 987/2009/EK rendelet állapította meg.

A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet ki kell igazítani, hogy továbbra is összhangban legyenek a nemzeti jogszabályok változásaival, valamint a társadalmi valóságban bekövetkező, a szociális biztonsági rendszerek koordinálását érintő változásokkal. Ezenkívül a koordinációs rendszer továbbfejlesztését célzó javaslatok érkeztek az igazgatási bizottságtól. E javaslat magában foglalja a bizottság javaslatait, valamint a szöveg egyéb technikai kiigazításait. E javaslat a rendeletek egyes mellékleteiben szereplő, nemzeti jogszabályokra utaló hivatkozásokat is naprakésszé teszi és módosítja.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

Tárgytalan.

2. AZ ÉRDEKELTEKSEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI ÉS HATÁSVIZSGÁLATOK

Konzultáció az érdekeltekkel

211 A konzultáció módja, a legfontosabb célterületek és a válaszadók köre

A tagállamokat felkérték, hogy 2010-ben nyújtsák be javaslatukat a rendeletek különböző módosításaira. Az igazgatási bizottság ezenkívül a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet naprakésszé és egyértelművé tevő módosításokat kért.

Az észrevételek és felhasználásuk rövid ismertetése

E javaslat magában foglalja az uniós joggal összeegyeztethetőnek ítélt és az igazgatási bizottság által jóváhagyott javaslatokat.

221 Érintett tudományterületek/szakterületek

A szociális biztonsági rendszerek koordinálása

222 Alkalmazott módszerek

Megbeszélésekre került sor az igazgatási bizottság két, 2010-ben tartott ülésén, valamint szükség esetén további megbeszéléseket tartottak az érintett tagállamok igazgatási bizottsági képviselőivel különösen a nemzeti jog részleteire vonatkozó pontosítások érdekében.

223 A konzultációba bevont főbb szervezetek/szakértők

Az igazgatási bizottság, valamint az érintett tagállamok képviselői.

2249 A beérkezett és felhasznált vélemények összefoglalása

Nem merült fel, hogy a javaslat visszafordíthatatlan káros következményekkel járhat.

Az igazgatási bizottság jóváhagyta a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletek szövegének naprakésszé tételét, kiegészítését és javítását, valamint a mellékletek egyes tagállamokra vonatkozó bejegyzéseinek naprakésszé tételét.

226 A szakértői vélemények nyilvánosságát biztosító eszközök

Nincs.

Hatásvizsgálat

2010. május 1-jétől a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló két modernizált rendelet (a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet) az Európai Unió valamennyi tagállamában alkalmazandó. A modernizált szociális biztonsági rendeletek a tagállamok között tíz éve folyó tárgyalások eredményeként jöttek létre. A modernizálást többek között a nemzeti jogszabályok változásai és az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlata tette szükségessé.

A tagállamok gyakran módosítják a szociális biztonsággal kapcsolatos nemzeti jogszabályukat. Ennek következtében a szociális biztonsági rendszereket koordináló uniós

jogban a tagállami jogszabályokra történő hivatkozások elavulttá válhatnak, ami bizonytalan jogi helyzetet teremt a rendeleteket alkalmazó érdekelték számára.

A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletben szereplő hivatkozásokat ezért naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy azok hűen tükrözzék a tagállami szintű jogszabályi változásokat és a társadalmi valóság változásait. Rendeleteket csak rendelet útján lehet naprakésszé tenni.

A modernizált koordinációs rendelkezések egyik fő vonása az egyszerűsítés. A rendeletek egyszerűsítésével könnyebbé válik az értelmezésük, és csökken az egymásnak ellentmondó nézetek kialakulásának lehetősége. Annak érdekében, hogy az egyszerűsített rendelkezések teljes mértékben megvédjék az állampolgárok jogait, egyes rendelkezéseket módosítani kellett, különösen a hatályos jogszabályok és a munkanélküli-ellátások terén. Abban a rendelkezésben, amely az olyan helyzetben alkalmazandó jogszabály meghatározásáról szól, amikor egy személy két vagy több tagállamban dolgozik, a módosítás kiterjeszti a „tevékenység jelentős részére” vonatkozó kritériumot, a „bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely” fogalmát pedig konkretizálja. A munkanélküli-ellátások területén módosításokra van szükség ahhoz, hogy kielégítő megoldás szülessen abban az esetben, amikor egy önálló vállalkozó a legutóbbi tevékenysége szerinti tagállamban rendelkezik munkanélküliségi biztosítással, de visszatér a lakóhelye szerinti tagállamba, ahol önálló vállalkozók számára nem létezik munkanélküliségi biztosítás.

Az elmúlt néhány évben a mobilitás egyre több új formája alakult ki. A munkaerő-kínálat új struktúráit lehet felfedezni többek között a légi közlekedés területén, ahol a vállalatok más tagállamban található, úgynevezett „bázishelyről” nyújtják szolgáltatásaikat. A Bizottság arra készül, hogy 2011-ben tanulmányt készít a mobilitásnak a munkavállalók szabad mozgáshoz való jogával és a szociális biztonsággal összefüggésben megváltozott formáiról, amelyben meghatározza, milyen konkrét intézkedéseket kell hoznia annak érdekében, hogy jobban ki tudja elégíteni a migráns munkavállalók különböző típusainak igényeit. Anélkül, hogy a tanulmány elébe kívánna vágni, a Bizottság helyénvalónak tartja már most meghatározni a „bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely” fogalmát a repülőszemélyzetek tagjai esetében, annak érdekében, hogy segítse az intézményeket a „bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely” földrajzi helyének meghatározásában, és megkönnyítse a 883/2004/EK rendelet alkalmazását abban az ágazatban. Itt különösen releváns, hogy a polgári légi közlekedés területén a műszaki előírások és a közigazgatási eljárások összehangolásáról szóló 3922/91/EGK tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2006. december 12-i 1899/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet már meghatározta a „bázishely” fogalmát, amely az említett ágazatban használatban is van.

Noha a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet 2010. május 1-je óta alkalmazzák, a tagállamok jogszabályainak (a 883/2004/EK rendelet esetében) a 2004. január 26-i, míg (a 987/2009/EK rendelet esetében) a 2008. december 17-i állapotát tükrözik. Az érintett polgárok érdekeit szolgálja, ha a rendeleteket a tagállamok nemzeti jogszabályainak módosítása után ésszerű időn belül naprakésszé teszik. Csak olyan, a nemzeti jogszabályok változásaival aktualizált rendeletek garantálhatják az átláthatóságot és biztonságot az érdekeltéknek számára, és biztosíthatnak teljes védelmet a mobil polgároknak, amelyeknek rendelkezései világosak és teljesekek.

E javaslat megkönnyíti a tagállamok szociális biztonsági rendszereinek koordinálását, és hozzájárul az EU területén belül más országba költöző polgárok védelméhez. A módosítások többségére a tagállamok és az igazgatási bizottság tett javaslatot. A javasolt módosító rendelet a szociális biztonság koordinációja terén kialakult jelenlegi helyzethez képest nem vezet be

lényeges változásokat az intézményekre és hivatalokra, a munkavállalókra, a munkaadókra, illetve az inaktív polgárokra váró munka mennyisége vagy költségek tekintetében.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat összefoglalása

E javaslat kiegészíti, tisztázza és naprakésszé teszi a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet egyes rendelkezéseit annak érdekében, hogy tükrözzék a tagállamok nemzeti szociális biztonsági rendszereikre vonatkozó jogszabályainak változásait, valamint a mobilitásnak a szociális biztonsági rendszerek koordinálását érintő megváltozott formáit. A változások megkönnyítik a szociális biztonsági rendszereket koordináló uniós jogszabályok hatékony alkalmazását, és javítják az EU területén mozgó egyének védelmét.

Jogalap

Az EUMSZ. 48. cikke.

A szubszidiaritás elve

Mivel a javaslat nem tartozik az Európai Unió kizárólagos hatáskörébe, a szubszidiaritás elve érvényesül.

A javaslat célkitűzéseit a tagállamok a következők miatt nem tudják kielégítően megvalósítani:

Az EUMSZ. 48. cikke előírja, hogy a szociális biztonság területén koordinációs intézkedések formájában uniós fellépésre van szükség, amely az EUMSZ.-ben megállapított szabad mozgáshoz való jog teljes körű gyakorlásának biztosításához szükséges. E koordináció nélkül fennáll annak a veszélye, hogy a mozgás szabadsága nem valósulhat meg, mivel a polgárok kevéssé kívánának élni e jogukkal, ha az lényegében a szociális biztonsággal kapcsolatos, egy másik tagállamban megszerzett jogosultságaik elvesztését jelentené. A szociális biztonsággal kapcsolatos jelenlegi uniós jognak nem célja, hogy a különböző nemzeti rendszerek helyébe lépjen. Hangsúlyozni kell, hogy a javasolt módosító rendelet nem harmonizációs intézkedés, és nem lépi túl a hatékony koordináláshoz szükséges mértéket. A javaslat alapvető célja naprakésszé tenni a jelenlegi koordinációs szabályokat a tagállami szinten bekövetkezett jogszabályi változások tükrözése, valamint a változó társadalmi valóság miatt szükségessé vált módosítások végrehajtása érdekében. Célja továbbá kiegészíteni és továbbfejleszteni a rendeletek szövegét az Európai Unió területén belül mozgó polgárok jogai védelmének érdekében.

Noha a javaslat alapjául éppen ezért elsősorban a tagállamok által tett észrevételek szolgálnak, a tagállamok nemzeti szinten nem fogadhatnak el ilyen rendelkezéseket, mivel fennállna annak a veszélye, hogy ez ütközne a rendeletekkel. Ezért biztosítani kell a rendeletek és mellékleteik megfelelő kiigazítását annak érdekében, hogy a rendeleteket hatékonyan alkalmazni lehessen az EU területén.

A szociális biztonság koordinációja olyan határokon átnyúló helyzeteket érint, amelyekben egyetlen tagállam sem járhat el egymaga. Az uniós koordinációs jogszabályok a jelenlegi nagyszámú kétoldalú megállapodások helyébe lépnek. Ez nem csupán a szociális biztonság koordinálását egyszerűsíti a tagállamok számára, hanem egyúttal a tagállami szociális

biztonsági jogszabályok értelmében biztosítással rendelkező uniós polgárokkal szembeni egyenlő bánásmódot is biztosítja.

A javaslat célkitűzései uniós fellépéssel a következők miatt valósíthatók meg jobban:

A szociális biztonsági rendszerek koordinációja csak uniós szinten nyer értelmet. A cél annak biztosítása, hogy a szociális biztonsági rendszerek koordinációja valamennyi tagállamban hatékonyan működjön. E koordináció alapja és indoka az EU-n belüli szabad mozgás.

Nincsenek minőségi mutatók, ám a rendeletek minden olyan uniós polgárra vonatkoznak, akik az EU területén mozognak, függetlenül a mozgás okától.

E javaslat tisztán koordinációs intézkedés, amely csak uniós szinten hozható meg. Saját szociális biztonsági rendszereik megszervezéséért és finanszírozásáért továbbra is a tagállamok a felelősek.

A javaslat ezért megfelel a szubszidiaritás elvének.

Az arányosság elve

A javaslat megfelel az arányosság elvének a következők miatt:

A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet a fellépés e formáját írja elő, mivel rendelet csak rendelettel módosítható. A fellépés nem érinti magát a koordinációs rendszert. Nemzeti szociális biztonsági rendszereik megszervezéséért és finanszírozásáért továbbra is kizárólag a tagállamok a felelősek.

A javaslat a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet egyes rendelkezéseinek, valamint a 883/2004/EK rendelet egyes mellékleteinek aktualizálásával és továbbfejlesztésével megkönnyíti a tagállamok és az intézmények számára a szociális biztonsági rendszerek koordinálását, és az EU-ban mozgó egyének védelmét célozza. A módosított rendelkezések alapjául főként a tagállamok javaslatai szolgáltak, ami azt jelenti, hogy az esetleges pénzügyi és adminisztratív terhek minimálisra csökkennek, és arányosak a fent említett célkitűzéssel. Ezzel szemben a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendelet naprakésszé tétele nélkül a pénzügyi és az adminisztratív terhek valószínűleg növekednének, mivel a rendelkezések nem elégítenék ki a tagállamok változó szükségleteit.

A jogi aktus típusának megválasztása

Javasolt aktus: rendelet.

Más jogi aktus nem felelne meg a következők miatt:

Nincs alternatív lehetőség, mivel rendelet csak rendelettel módosítható.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

5. OPCIONÁLIS ELEMEEK

Az Európai Gazdasági Térség és Svájc

Ez a jogszabályjavaslat az Európai Gazdasági Térséget és Svájcot érinti, ezért ki kell terjeszteni az Európai Gazdasági Térségre és Svájcra.

A javaslat részletes magyarázata

1. cikk

Az 1. cikk a 883/2004/EK rendelet módosításaira vonatkozik.

A. A 9. cikk módosítása

1. A 9. cikk (1) bekezdésének módosítása

A 9. cikk (1) bekezdésében a 883/2004/EK rendelet 1. cikkének (1) *bekezdésére* vonatkozó utalás helyesen „az 1. cikk 1) *pontjában*”. A 883/2004/EK rendelet 1. cikke 1) pontjának második albekezdése szerinti szerződéses rendelkezésekről szóló értesítést továbbá a 883/2004/EK rendelet 9. cikke szerinti nyilatkozattól függetlenül el kell küldeni, amelynek egyébként előfeltétele.

2. A 9. cikk (2) bekezdésének módosítása

A 883/2004/EK rendelet 9. cikkének (2) bekezdését módosítani kell annak érdekében, hogy összhangba kerüljön a 883/2004/EK rendelet 71. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével.

B. A 12. cikk (1) bekezdésének módosítása

A javasolt módosítás azt tisztázza, hogy egy kiküldött személyt nem lehet másik *kiküldött* személlyel helyettesíteni, miután lejár az első személy kiküldetése. A „kiküldött” szó véletlenül maradt ki.

C. A 13. cikk (1) bekezdésének módosítása

A 13. cikk (1) bekezdésének jelenlegi szövegezése szerint a tevékenység „jelentős részét” illető feltétel nem vonatkozik arra a helyzetre, amikor egy személy különböző vállalkozások vagy munkáltatók alkalmazásában két vagy több tagállamban végez munkát. Ez nem áll összhangban a Tanács keretében folytatott tárgyaláson képviselt szándékkal, különösen annak a helyzetnek a tekintetében, amikor a lakóhely szerinti tagállamban folytatott tevékenység aránya hozzávetőleg kicsi. E módosítás célja egyértelművé tenni, hogy a tevékenység „jelentős részét” illető feltétel olyan személyre is vonatkozik, aki különböző vállalkozások vagy munkáltatók alkalmazásában két vagy több tagállamban szokásosan végez tevékenységet. Olyankor, amikor a tevékenység „jelentős részét” illető feltétel a lakóhely szerinti tagállamban nem teljesül, annak a másik tagállamnak a jogszabályait kell alkalmazni, amelyben a vállalkozás(ok) vagy munkáltató(k) bejegyzett székhelye(i) vagy üzletviteli helye(i) található(k). Ha nem lehet egy olyan tagállamot kijelölni, amelyben a bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely található, például olyan esetben, amikor két vagy több munkáltató a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő két különböző tagállamban van bejegyezve, akkor a lakóhely szerinti tagállam jogszabályait kell alkalmazni. A módosítás célja – az

egyszerűsítés és pragmatizmus elvét tiszteletben tartva – az alkalmazandó jogszabályok kijátszásának elkerülése.

D. A 36. cikk (2a) bekezdésének módosítása

A 883/2004/EK rendelet 36. cikkének (2a) bekezdését módosítani kell annak érdekében, hogy személyi hatálya összhangba kerüljön a 883/2004/EK rendelet III. címe 2. fejezetének többi részével, valamint a 987/2009/EK rendelet 26. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésével, amely a hasonló kérdést szabályozza a betegségi, anyasági és azzal egyenértékű apasági ellátások területén.

E. A 65. cikk (5) bekezdésének módosítása

A módosítás arra az esetre kínálja megoldást, amikor egy önálló vállalkozó a legutóbbi tevékenysége szerinti tagállamban rendelkezett munkanélküliségi biztosítással, és miután munkanélkülivé vált, visszatér a lakóhelye szerinti tagállamba, ahol azonban önálló vállalkozók számára nem létezik munkanélküliségi biztosítás.

Ilyen esetben, a munkavállalók helyzetével ellentétben, a munkanélküli-ellátások folyósításának felelősségét nem lehet átvinni a legutóbbi tevékenysége szerinti tagállamból a lakóhely szerinti tagállamba, mivel ez utóbbi tagállamnak a jogszabályai nem biztosítanak munkanélküli-ellátást az önálló vállalkozók számára. A 65. cikk céljának megfelelően azonban, amelyet az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata is megerősít (lásd az Európai Unió Bíróságának határozatát az 1408/71/EGK rendelet 71. cikkéről, amely megfelel a 883/2004/EK rendelet új 65. cikkének, pl. a C-454/93. sz. *Van Gestel* ügyben (EBHT 1995., I-1707. o.) és a C-58/87. sz. *Rebmann* ügyben (EBHT 1988., 3467. o.)), az említett cikk hatálya alá tartozó személyeknek jogukban áll – ha munkanélkülivé válnak – visszatérni a lakóhelyük szerinti tagállamba és ott keresni munkát. E cikk azon az okfejtésen alapul, hogy ezeknek a személyeknek a lakóhelyük szerinti tagállamban van a legnagyobb esélyük visszatérni a munkaerőpiacra, mivel szoros kapcsolatban maradtak az említett tagállammal. Ennek érdekében szociális ellátásokra való jogosultságuk nem korlátozható, különösen akkor, ha az említett ellátások az általuk befizetett járulékok ellentételezésének tekinthetők (lásd a C-228/07. sz. *Petersen* ügyet (EBHT 2008., I-6989. o.)). Az Emberi Jogok Európai Bírósága is kimondta továbbá, hogy a munkanélküliségi ellátásra vonatkozó, *a munkanélküliségi biztosítási alapba történő járulékfizetéshez kötődő* jogosultságot – *mint pénzbeni jogot* – az európai egyezményhez csatolt 12. jegyzőkönyve 1. cikkének védelme alá kell helyezni (*Gaygusuz kontra Ausztria*).

F. A 71. cikk (2) bekezdésének módosítása

Az igazgatási bizottság szavazási eljárása tisztázásának igénye az arról folytatott megbeszélések során merült fel. A javasolt szavazási eljárás a Lisszaboni Szerződés, különösen az EUMSZ. új 48. cikke által bevezetett új fejleményeket tükrözi.

2. cikk

A 2. cikk a 987/2009/EK rendelet módosításaira vonatkozik.

A. A 6. cikk (1) bekezdésének módosítása

Ennek a cikknek a szövegezése úgy módosult, hogy jobban tükrözze a Tanács ülésén született megállapodást. Az (1) bekezdés b) pontjában most már tisztázott, hogy a lakóhely szerinti

tagállam jogszabályai nem alkalmazhatók ideiglenesen, ha az érintett személy nem végez tevékenységet a lakóhely szerinti tagállamban.

B. A 14. cikk (5) bekezdésének módosítása

A módosítás tisztázza, hogy az elhanyagolható és kiegészítő tevékenységeket – amelyek a rájuk fordított idő és a gazdasági eredményük tekintetében jelentéktelenek –, nem lehet figyelembe venni az alkalmazandó jogszabályoknak a 883/2004/EK rendelet II. címe alapján történő meghatározása során. A tevékenységek mint olyanok továbbra is relevánsak a tagállami szociális biztonsági jogszabályok alkalmazása szempontjából; ha az elhanyagolható tevékenység társadalombiztosítási jogviszonyt keletkeztet, járulékokat valamennyi tevékenységből származó jövedelem után az illetékes tagállamban kell fizetni.

A módosítás célkitűzése kettős:

1) az „egyidejű” és a „folyamatosan váltakozó” tevékenységek megkülönböztetését eltörölve, és ezáltal megerősítve a jogbiztonságot azon személyek számára, akik tényleges és valós tevékenységet folytatnak az egyik tagállamban, azzal párhuzamosan pedig csupán elhanyagolható tevékenységet egy másik tagállamban, leegyszerűsíteni a meglévő rendelkezést; valamint

2) elkerülni a 883/2004/EK rendelet alkalmazására vonatkozó rendelkezésekkel való esetleges visszaélést.

C. A 14. cikk (5a) bekezdéssel való kiegészítése

Ez a módosítás azt biztosítja, hogy a „bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely” jelentését az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatának és egyéb uniós rendeleteknek megfelelően alkalmazzák. A módosítás az igazgatási bizottság által a későbbiekben meghatározott további elemek alapjául szolgál.

A repülőszemélyzetek tagjai esetében a „bázishely” tekintendő „bejegyzett székhelynek vagy üzletviteli helynek”. Ebben az ágazatban elismert és használt fogalom a „bázishely”, amelyet már meghatároz a 3922/91/EGK rendelet, amely megkönnyíti és indokolja a szociális biztonsági rendszerek koordinálása terén történő alkalmazását. A repülőszemélyzetek tagjai esetében a „bázishelyre” történő utalás nem érinti azt az elvet, hogy a személyzet minden egyes tagjának helyzetét külön-külön, objektív információk alapján kell megvizsgálni az alkalmazandó jogszabályoknak a 883/2004/EK rendelet II. címe alapján történő meghatározása során.

D. A 15. cikk (1) bekezdésének módosítása

E módosítás összhangba hozza az említett cikk szövegét a 987/2009/EK rendelet elfogadását célzó együttdöntési eljárásban az Európai Parlament általi második olvasat során született végleges megállapodással, melynek értelmében kiküldetés esetén tájékoztatni kell az érintett személyt a rá vonatkozó jogszabályokról.

E. Az 54. cikk (2) bekezdésének módosítása

A módosítás a Tanácsban folytatott nyelvi ellenőrzés során vétett hibát javítja ki, és helyreállítja a rendelkezés eredeti jelentését.

F. Az 55. cikk (7) bekezdéssel való kiegészítése

A cikk új bekezdéssel egészül ki annak érdekében, hogy az ellátások kivételére szolgáló eljárást *értelemszerűen* alkalmazni lehessen abban a helyzetben, amelyre a 883/2004/EK rendelet 65. cikke (5) bekezdése b) pontjának új rendelkezése vonatkozik, kivéve a 987/2009/EK rendelet 55. cikke (1) bekezdése c) pontjának a jogosultság megőrzését illető időbeli korlátozásra vonatkozó rendelkezését.

G. Az 56. cikk (2) bekezdésének módosítása

A szöveget módosítani kell annak érdekében, hogy megoldást kínáljon arra helyzetre, amikor a 883/2004/EK rendelet 65. cikke (5) bekezdése új b) pontjának hatálya alá tartozó személy kiegészítő lépésként a legutóbbi tevékenysége szerinti tagállam foglalkoztatási szolgálatánál is nyilvántartásba véteti magát.

Ilyen esetben a legutóbbi tevékenység szerinti tagállamban érvényes kötelezettségeknek és munkakeresési tevékenységnek van elsőbbsége, mivel ez az állam biztosít ellátást az adott személynek. Az új szövegezés az ellátást biztosító államban érvényes kötelezettségeknek és munkakeresési tevékenységnek ad elsőbbséget, és a kötelezettségek egy másik tagállamban való nem teljesítéséből fakadó minden hátrányos hatást kizár.

Melléklet

A. A 883/2004/EK rendelet X. mellékletének módosítása

A X. melléklet a különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátásokat sorolja fel. A „HOLLANDIA” című szakaszban a Fogyatékkal élő fiatalok munkaképtelenségi támogatásáról szóló, 1997. április 24-i törvény (Wajong) helyébe a „A fogyatékos fiatalok munkavégzéséhez és foglalkoztatásához nyújtott támogatásról szóló törvény” (Wet Wajong) lép.

Az előző törvényhez hasonlóan az új törvény jövedelemtámogatást biztosít azoknak a fogyatékos fiataloknak, akiknek a munkaképessége fogyatékoságuk következtében korlátozott, és jövedelme a jogszabályban meghatározott minimálbér alá esik. Azok a fogyatékos fiatalok, akik megfelelnek bizonyos feltételeknek, jövedelemtámogatásban részesülhetnek, amely jövedelmüket a jogszabályban meghatározott minimálbér szintjére egészíti ki, amennyiben munkával szerzett jövedelmük nem éri el a jogszabályban meghatározott minimálbér 75 %-át. Jövedelemtámogatás biztosítható azoknak a fogyatékos fiataloknak is, akik tanulnak, és pénzügyi támogatásra szorulnak, valamint azoknak a fiataloknak is, akik egyáltalán nem képesek dolgozni, azaz teljes mértékben és tartósan munkaképtelenek.

Az igazgatási bizottság megvizsgálta a Hollandiára vonatkozó új bejegyzést, és úgy találta, hogy a jövedelemtámogatás a 883/2004/EK rendelet 70. cikke szerinti különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás.

Az „EGYESÜLT KIRÁLYSÁG” című szakasz kibővül egy új, különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátással, nevezetesen a jövedelemalapú foglalkoztatási és támogatási juttatással (Employment and Support Allowance Income-related, a továbbiakban: ESA(IR)).

Az ESA (IR) elsődleges célja minimális megélhetési jövedelmet biztosítani az Egyesült Királyság gazdasági és társadalmi helyzetére is figyelemmel. A jövedelemalapú foglalkoztatási és támogatási juttatás akkor vehető igénybe, ha valakinek a korábbi

járulékbefizetései vagy a pénzügyi helyzete alapján semmilyen vagy csak elégtelen mértékű járulékalapú foglalkoztatási és támogatási juttatás jár.

Az igazgatási bizottság megvizsgálta a jövedelemalapú foglalkoztatási és támogatási juttatást, és úgy találta, hogy az a 883/2004/EK rendelet 70. cikke szerinti különleges, nem járulékalapú pénzbeli ellátás, amely felvehető a 883/2004/EK rendelet X. mellékletébe.

A mellékletben, szintén az „EGYESÜLT KIRÁLYSÁG” című szakaszban a jövedelemtámogatásról szóló részt el kell hagyni. A meghatározott kockázati kategóriákra kialakított új, rászorultsági alapon nyújtott ellátások (álláskeresési járadék, foglalkoztatási és támogatási juttatás és állami nyugdíjjuttatás) hatásaként a jövedelemtámogatás korlátozott megélhetést biztosító ellátás, amely a semmilyen vagy csak nagyon alacsony jövedelemmel rendelkező személyeknek jár. Mivel a szociális segélyek ki vannak zárva a 883/2004/EK rendelet hatályából, ezért a jövedelemtámogatást el kell hagyni.

B. A 883/2004/EK rendelet XI. mellékletének módosítása

1. A „HOLLANDIA” című szakasz módosítása

Az 1. bekezdést kibővítő h) pont a Hollandiában való tartózkodás ideje alatt természetbeni ellátáshoz való jogot kiterjeszti az olyan nyugdíjasokra és családtagjaikra, akik egy másik tagállam jogszabályai alapján biztosítással rendelkeznek, valamint további kedvezményt nyújt a nyugdíjasoknak és családtagjaiknak a betegségi ellátások terén.

Az 1. bekezdés g) pontja elhagyható, mivel a holland egészségbiztosítási rendszerben kötelező önrészt vezettek be a kármentességi visszatérítés helyett.

A XI. melléklet egyéb módosításai a holland jogszabályokra való hivatkozások egységességét biztosítani hivatott nyelvi módosítások.

Javaslat:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK rendelet, valamint a 883/2004/EK rendelet végrehajtására vonatkozó eljárás megállapításáról szóló 987/2009/EK rendelet módosításáról

(EGT- és Svájc vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 48. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a javaslat nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az egyes tagállamok jogszabályaiban bekövetkezett változások figyelembevétele, valamint az érdekelt felek jogbiztonságának biztosítása érdekében a 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet ki kell igazítani.
- (2) A szociális biztonsági rendszerek koordinációjával foglalkozó igazgatási bizottságtól a szociális biztonsági rendszerek koordinációjára vonatkozó javaslatok érkeztek a közösségi vívmányok javítása és korszerűsítése érdekében. Ez a szöveg tartalmazza az elfogadott javaslatokat.
- (3) A társadalmi valóság változásai befolyásolhatják a szociális biztonsági rendszerek koordinálását. Az ezen változásokra való reagálás érdekében módosítási javaslatok születtek a hatályos jogszabályok és a munkanélküli ellátások meghatározása terén.
- (4) Olyan esetekben, amikor egy személy két vagy több tagállamban dolgozik, tisztázni kell, hogy a 883/2004/EK rendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerinti, a „tevékenység jelentős részét” illető feltétel olyan személyekre is vonatkozik, akik különböző vállalkozások vagy munkáltatók alkalmazásában végeznek tevékenységet.
- (5) Mivel a feltételek, amelyek mellett ma a szakmai tevékenységeket végzik, igen sokfélék, és állandóan változnak, a fokozottan mobil munkavállalók helyzetét figyelembe kell venni. A munkaerő-kínálat új struktúrái váltak nyilvánvalóvá többek

¹ HL C [...], [...], [...]. o.

között a légitölekedési ágazatban. A repölőszemélyzetek tagjaira vonatkozó jogszabályokat ahhoz a tagállamhoz kötni, amelyben a személyt alkalmazó vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye található, csak akkor célravezető, ha elég szoros kapcsolat áll fenn a bejegyzett székhellyel vagy üzletviteli hellyel. A repölőszemélyzetek tagjai esetében a 883/2004/EK rendelet alkalmazása céljából a „bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely” fogalmának pontosabb meghatározásaként célszerű a „bázishelyre” hivatkozni.

(6) A 883/2004/EK rendelet 65. cikkének (5) bekezdését módosítani kell annak érdekében, hogy az önálló vállalkozók az illetékes tagállam jogszabályainak megfelelően ellátásokban részesüljenek abból a célból, hogy minél nagyobb esélyük legyen visszatérni a munkaerőpiacra a lakóhelyük szerinti tagállamban, amikor oda visszatérnek.

(7) A 883/2004/EK és a 987/2009/EK rendeletet ezért megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 883/2004/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 9. cikk (1) bekezdésében az első mondat helyébe a következő lép:

„1. A tagállamok írásban értesítik az Európai Bizottságot az 1. cikk 1) pont szerint tett nyilatkozatokról, a 3. cikkben említett jogszabályokról és rendszerekről, a 8. cikk (2) bekezdésében említettek szerint megkötött egyezményekről és az 58. cikkben említett minimumellátásokról, valamint az utólag végzett jelentős módosításokról.”

2. A 9. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„2. Az Európai Bizottsághoz minden évben be kell nyújtani ezeket az értesítéseket, amelyeknek meg kell kapniuk a szükséges nyilvánosságot.

3. A 12. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„1. Az a személy, aki a tagállamok egyikében munkavállalóként végzi tevékenységét olyan munkáltató alkalmazásában, aki tevékenységeit szokásosan abban a tagállamban végzi, és akit az említett munkáltató egy másik tagállamba küld, hogy a munkáltató nevében ott munkát végezzen, továbbra is az elsőként említett tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozik, feltéve, hogy az ilyen munkavégzés várható időtartama nem haladja meg a huszonnégy hónapot, és a szóban forgó személy kiküldetése nem egy másik kiküldött személy leváltása céljából történik.”

4. A 13. cikk (1) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„1. A két vagy több tagállamban szokásosan munkavállalóként tevékenykedő személy a következők hatálya alá tartozik:

a) a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai, ha tevékenységének jelentős részét abban a tagállamban végzi; vagy

b) ha tevékenységének nem jelentős részét végzi a lakóhely szerinti tagállamban:

i. annak a tagállamnak a jogszabályai, amelyben a vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy lakóhelye található, ha a személyt egy vállalkozás vagy munkáltató alkalmazza; vagy

ii. annak a tagállamnak a jogszabályai, amelyben a vállalkozás vagy munkáltató bejegyzett székhelye vagy lakóhelye található a lakóhely szerinti tagállamon kívül, ha a személyt két vagy több vállalkozás vagy munkáltató alkalmazza, és e vállalkozások közül legalább egynek a bejegyzett székhelye vagy üzletviteli helye egy, a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő tagállamban található; vagy

iii. a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai, ha a személyt két vagy több vállalkozás vagy munkáltató alkalmazza, amelyeknek a bejegyzett székhelye vagy lakóhelye a lakóhely szerinti tagállamtól eltérő, különböző tagállamokban található.”

5. A 36. cikk (2a) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„2a. Az illetékes intézmény nem tagadhatja meg a 20. cikk (1) bekezdésében meghatározott engedély megadását azon biztosított személytől, aki munkahelyi balesetet szenvedett vagy foglalkozási megbetegedést szerzett és aki az adott intézménytől ellátásra jogosult, ha az állapotának megfelelő kezelés az érintett személy tartózkodása szerinti tagállamban az orvosilag indokolt határidőn belül nem biztosítható, figyelembe véve pillanatnyi egészségi állapotát és betegsége várható lefolyását.”

6. A 65. cikk (5) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„5.

(a) Hacsak a b) pont másként nem rendelkezik, a (2) bekezdés első és második mondatában említett munkanélküli személy a lakóhely szerinti tagállam jogszabályainak megfelelően jogosult ellátásokra, mintha munkavállalóként vagy önálló vállalkozóként folytatott legutóbbi tevékenysége során azon tagállam jogszabályainak a hatálya alá tartozott volna. Az ellátásokat a lakóhely szerinti intézmény biztosítja.

(b) Amennyiben a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai nem biztosítanak munkanélküliségi biztosítást önálló vállalkozók számára, a (2) bekezdés első és második mondatában említett munkanélküli személy, aki a legutóbbi tevékenysége szerinti tagállamban önálló vállalkozóként rendelkezett munkanélküliségi biztosítással, az utóbbi tagállam jogszabályainak megfelelően részesül ellátásban.

(c) A határ menti munkavállalók kivételével azonban az a munkavállaló, aki azon tagállam illetékes intézményének költségére részesült ellátásban, amely tagállam jogszabályainak a hatálya alá legutóbb tartozott, a lakóhely szerinti tagállamba történő visszatérésekor először a 64. cikk szerint részesül ellátásban, az a) pont szerinti ellátások folyósítását pedig felfüggesztik mindaddig, amíg az ilyen személy az olyan jogszabályok szerinti ellátásokban részesül, amelyek hatálya alá legutóbb tartozott.”

7. A 71. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„2. Az igazgatási bizottság tagjainak kölcsönös megállapodása alapján állapítja meg alapszabályát.

Minden egyéb esetben az igazgatási bizottság a szerződések által meghatározott módon, minősített többséggel határoz.

A 72. cikk a) bekezdésében említett, kérdések értelmezésével kapcsolatos döntéseknek meg kell adni a szükséges nyilvánosságot.”

8. A X. és a XI. melléklet e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

A 987/2009/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 6. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

a) a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) ha az érintett személy munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységét két vagy több tagállamban gyakorolja, és tevékenysége vagy tevékenységei egy részét a lakóhelye szerinti tagállamban végzi, vagy ha nem gyakorol munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenységet, a lakóhely szerinti tagállam jogszabályai alkalmazandók;”

b) a c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) egyéb esetekben, ha az érintett személy két vagy több tagállamban gyakorol tevékenységet vagy tevékenységeket, akkor azon tagállam jogszabályai alkalmazandók, amelyben az adott tagállam jogának alkalmazását először kérték.”

2. A 14. cikk (5) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„5. Az alaprendelet 13. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában a „két vagy több tagállamban szokásosan munkavállalóként tevékenykedő személy” olyan személy, aki ugyanazon vállalkozás vagy munkáltató vagy több vállalkozás vagy munkáltató alkalmazásában, két vagy több tagállamban, egyidejűleg vagy váltakozva egy vagy több különálló tevékenységet folytat, az elhanyagolható tevékenységek kivételével.”

3. A 14. cikk a következő (5a) bekezdéssel egészül ki:

„5a. Az alaprendelet II. címének alkalmazása céljából a „bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely” az a bejegyzett székhely vagy üzletviteli hely, ahol a vállalkozás lényeges döntéseit hozzák, és központi ügyviteli feladatait ellátják.

A repülőszemélyzetek légiutas- vagy légi fuvarozási szolgáltatásokat lebonyolító tagjainak esetében az alaprendelet II. címében szereplő meghatározás szerinti „bejegyzett székhelynek vagy üzletviteli helynek” a polgári légi közlekedés területén a műszaki előírások és a közigazgatási eljárások összehangolásáról szóló 3922/91/EGK tanácsi rendelet² III. mellékletében meghatározott „bázishely” tekintendő.”

4. A 15. cikk (1) bekezdésében a második mondat helyébe a következő szöveg lép:

„Ezen intézmény kiállítja az érintett személy számára a végrehajtási rendelet 19. cikkének (2) bekezdésében említett tanúsítványt, valamint az érintett személyre az alaprendelet 11. cikke (3) bekezdésének b) pontja vagy 12. cikke szerint alkalmazandó jogszabályokra vonatkozó információt haladéktalanul hozzáférhetővé teszi a tevékenység gyakorlása szerinti tagállam illetékes hatósága által kijelölt intézmény számára.”

² HL L 373., 1991.12.31., 4. o.

5. Az 54. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„2. Az alaprendelet 62. cikke (3) bekezdésének alkalmazása céljából azon tagállam illetékes intézménye, amely jogszabályainak hatálya alá az érintett személy a legutóbbi munkavállalói vagy önálló vállalkozói tevékenysége tekintetében tartozott, a lakóhely szerinti intézménnyel annak kérésére haladéktalanul közöl a munkanélküli-ellátások kiszámításához szükséges minden olyan adatot, különösen a kapott bér vagy szakmai jövedelem összegét, amelyet a saját tagállamában be tud szerezni.”

6. Az 55. cikk a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„7. Az (1)–(6) bekezdést – az (1) bekezdés c) pontja kivételével – értelemszerűen alkalmazni kell az alaprendelet 65. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett személyekre.”

7. Az 56. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„2. Amennyiben az érintett tagállamban alkalmazandó jogszabályok bizonyos kötelezettségek, illetve munkakeresési tevékenységek teljesítését követelik meg a munkanélküli személytől, a munkanélküli személyre az ellátásokat nyújtó tagállamban háruló kötelezettségek és munkakeresési tevékenységek élveznek elsőbbséget.

A másik tagállamban nyújtott ellátásokat nem befolyásolja, ha a munkanélküli személy az ellátásokat nem nyújtó tagállamban nem teljesíti valamennyi kötelezettséget, illetve munkakeresési tevékenységet.”

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt [...] -án/-én.

*Az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

MELLÉKLET

A 883/2004/EK rendelet X. és XI. melléklete a következőképpen módosul:

1. A X. melléklet az alábbiak szerint módosul:

a) A „HOLLANDIA” című szakaszban az a) pont helyébe a következő szöveg lép:

„a) A fogyatékos fiatalok munkavégzéséhez és foglalkoztatásához nyújtott támogatásról szóló, 1997. április 24-i törvény (Wet Wajong)”;

b) Az „EGYESÜLT KIRÁLYSÁG” című szakaszban:

i. a c) pontot el kell hagyni;

ii. a szöveg a következő e) ponttal egészül ki:

„e) Jövedelemalapú foglalkoztatási és támogatási juttatás (a jóléti reformról szóló, 2007. évi törvény és az észak-ír jóléti reformról szóló, 2007. évi törvény).”

2. A XI. melléklet a következőképpen módosul:

A „HOLLANDIA” című szakasz a következőképpen módosul:

i. Az „1. Egészségbiztosítás” című pontban a g) alpontot el kell hagyni;

ii. A szöveg a következő h) alponttal egészül ki:

„h) E rendelet 18. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában e melléklet 1. bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett azon személyek, akik ideiglenesen Hollandiában tartózkodnak, a tartózkodási hely szerinti intézmény által a hollandiai biztosítottaknak kínált biztosítási kötvénynek megfelelően jogosultak természetbeni ellátásra, figyelembe véve az egészségbiztosítási törvény (Zorgverzekeringswet) 11. cikkének (1), (2) és (3) bekezdését, valamint 19. cikkének (1) bekezdését, továbbá jogosultak a rendkívüli egészségügyi költségekről szóló általános törvény (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) által előírt természetbeni ellátásra is.”;

iii. A 2. pontban az „Az általános öregségi biztosításról szóló holland jogszabály” szövegrész helyébe „Az öregségi biztosításról szóló általános törvény” lép;

iv. A 2. pont b) alpontjában a „fenti jogszabály” helyébe a „fenti jogszabály” szöveg lép;

v. A 2. pont g) alpontjában a „hátrahagyott eltartottakra vonatkozó általános törvényről szóló holland jogszabály” szövegrész helyébe a „túlélő hozzátartozókra vonatkozó általános törvény” szöveg lép;

vi. A 3. pontban a „hátrahagyott eltartottakra vonatkozó általános törvény” szövegrész helyébe a „túlélő hozzátartozókra vonatkozó általános törvény” szöveg lép;

vii. A 3. pont d) alpontjában az „az említett jogszabály” szövegrész helyébe az „a fenti jogszabály” szöveg lép;

viii. A 4. pont a) alpontja i. alpontjának első francia bekezdésében az „a keresőképtelenség elleni biztosításról szóló törvény” szövegrész helyébe az „a keresőképtelenség elleni biztosításról szóló törvény” lép;

ix. A 4. pont a) alpontja ii. alpontjában az „az önálló vállalkozók keresőképtelenség elleni biztosításáról szóló törvény” szövegrész helyébe az „az önálló vállalkozók keresőképtelenség elleni biztosításáról szóló törvény” lép.